

Облік і оподаткування

УДК 657

Назаренко Інна Миколаївна

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і оподаткування
Сумський національний аграрний університет*

Назаренко Інна Николаевна

*доктор экономических наук, профессор,
профессор кафедры учета и налогообложения
Сумской национальной аграрный университет*

Nazarenko Inna

*Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of the department of accounting and taxation
Sumy National Agrarian University
ORCID: 0000-0003-0874-199X*

Кулик Наталія Володимирівна

*студентка
Сумського національного аграрного університету*

Кулык Наталья Владимировна

*студентка
Сумского национального аграрного университета*

Kulyk Nataliia

*Student of the
Sumy National Agrarian University
ORCID:0000-0001-9392-7785*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА

**ОРГАНИЗАЦИОННО-НОРМАТИВНЫЕ АСПЕКТЫ УЧЕТА
ИМУЩЕСТВА ПРЕДПРИЯТИЯ**

**THE ORGANIZATIONAL AND REGULATORY ASPECTS OF THE
COMPANY'S PROPERTY ACCOUNTING**

Анотація. Наукова праця присвячена питанням організації бухгалтерського обліку майна підприємства. Відповідно, метою написання статті є поглиблення теоретичних засад, а також обґрунтування організаційно-нормативних аспектів обліку майна суб'єкта господарювання. Обґрунтовано, що в умовах сьогодення діяльність будь-якого підприємства передбачає наявність майна, яке формується з необоротних і оборотних компонент. Реалії сучасного, дозволяють констатувати, що в суб'єктів господарювання на сьогодні недостатній рівень фінансового забезпечення. Саме тому керівники підприємства (власники, менеджери) постійно переглядають принципи управління, знаходяться в пошуках інструментів, які мають найбільшу цінність і забезпечують ефективну реалізацію управлінських рішень у кризовий період. Тому дослідження організації бухгалтерського обліку майна, як домінантного інформаційного джерела управлінського процесу, є актуальним. Авторами проаналізовані підходи щодо інтерпретації категорії «майно», ідентифіковано ключові компоненти, які доцільно відносити до необоротної та оборотної компонент майна суб'єкта господарювання. Визначено пріоритетні завдання організації бухгалтерського обліку майна підприємства. Охарактеризовано нормативно-правові документи по обліку майна різних ієрархічних рівнів. Обґрунтовано пріоритетну роль облікової політики в системі нормативного регулювання локального рівня. Конкретизовані фактори впливу на зміст облікової політики та її ключові питання в частині майна підприємства. Авторами розглянуто документальне забезпечення

обліку майна з урахуванням цифровізації, яка здійснює домінуючий вплив на суспільство, що, відповідно, впливає на систему бухгалтерського обліку. В науковій праці наголошено, що трансформаційні процеси, цифровізація, децентралізація здійснюють вагомий вплив як на організацію бухгалтерського обліку в цілому, так і на організацію обліку майна, як домінуючої компоненти активів підприємства.

Ключові слова: *звітність, майно, категорія, облік, облікова політика.*

Анотація. *Научная работа посвящена вопросам организации бухгалтерского учёта имущества предприятия. Соответственно, целью написания статьи является углубление теоретических основ, а также обоснование организационно-нормативных аспектов учёта имущества субъекта хозяйствования. Обосновано, что на сегодня деятельность любого предприятия предусматривает наличие имущества, формируемого из необоротных и оборотных компонентов. Современные реалии позволяют констатировать, что у субъектов хозяйствования на сегодняшний день недостаточный уровень финансового обеспечения. Именно поэтому руководители предприятия (собственники, менеджеры) постоянно пересматривают принципы управления, находятся в поисках инструментов, имеющих наибольшую ценность и обеспечивающих эффективную реализацию управленческих решений в кризисный период. Поэтому исследование организации бухгалтерского учёта имущества, как доминирующего информационного источника управленческого процесса, является актуальным. Авторами проанализированы подходы к интерпретации категории «имущество», идентифицированы ключевые компоненты, которые целесообразно относить к необоротной и оборотной компонентам имущества предприятия. Определены*

приоритетные задачи организации бухгалтерского учёта имущества предприятия. Охарактеризованы нормативно-правовые документы по учёту имущества предприятия разных иерархических уровней. Обоснована приоритетная роль учётной политики в системе нормативного регулирования локального уровня. Конкретизированы факторы влияния на содержание учётной политики и ее ключевые вопросы по части имущества предприятия. Авторами рассмотрено документальное обеспечение учёта имущества предприятия с учётом цифровизации, которая оказывает доминантное влияние на общество, что, соответственно, оказывает влияние на систему бухгалтерского учёта. В научной работе подчеркивается, что трансформационные процессы, цифровизация, децентрализация оказывают существенное влияние как на организацию бухгалтерского учёта в целом, так и на организацию учёта имущества, как доминантной компоненты активов предприятия.

Ключевые слова: *отчетность, имущество, категория, учёт, учётная политика.*

Summary. *The scientific work is devoted to the organization of accounting of the property of the enterprise. Accordingly, the purpose of writing this article is to deepen the theoretical foundations, as well as substantiate the organizational and regulatory aspects of accounting for enterprise property. It has been substantiated that in today's conditions, the activity of any enterprise provides for the presence of property formed from non-circulating and circulating components. The realities of the modern make it possible to state that the economic entities today have an insufficient level of financial support. That's why the leaders of the enterprise (owners, managers) are constantly reviewing the principles of management, are in search of tools that have the greatest value and ensure the effective implementation of management decisions in a crisis period. Therefore, the study of the organization of accounting of*

property as a dominant information source of the management process is relevant. The authors analyzed the approaches to the interpretation of the category of "property", identified the key components, that are advisable to refer to the irreversible and circulating components of the property of the enterprise. The priority tasks of the organization of accounting of the property of the enterprise have been determined. The normative-legal documents on accounting of the property of the enterprise of different hierarchical levels are characterized. The priority role of accounting policy in the regulatory system of the local level has been substantiated. Specified factors of influence on the content of the accounting policy and its key issues regarding the property of the enterprise are researched. The authors consider the documentary support of the property of the enterprise, taking into account digitalization, which has a dominant effect on society, which, accordingly, has an impact on the accounting system. The scientific work emphasizes, that transformation processes, digitalization, decentralization have a significant impact both on the organization of accounting in general and on the organization of property accounting, as the dominant component of an enterprise's assets.

Key words: *reporting, property, categories, accounting, accounting policy.*

Постановка проблеми в загальному вигляді. В умовах сьогодення діяльність будь-якого підприємства передбачає наявність майна, яке формується з необоротних і оборотних компонент. Реалії сучасного, дозволяють констатувати, що в суб'єктів господарювання на сьогодні недостатній рівень фінансового забезпечення. Саме тому керівники підприємства (власники, менеджери) постійно переглядають принципи управління, знаходяться в пошуках інструментів, які мають найбільшу цінність і забезпечують ефективну реалізацію управлінських рішень у кризовий період. Враховуючи факт, що інформаційною платформою для

прийняття управлінських рішень є дані бухгалтерського обліку, доцільно зазначити, попри багатогранність наукових досліджень, на сьогодні не втрачає актуальності питання щодо облікового супроводу питань, пов'язаних з формуванням та використанням майна підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окреслена проблема є об'єктом наукових досліджень вітчизняних вчених: Киян А.В. [27], Проскури К.П. [20], Скоробогатова В.В. [23], Сопко В.В. [24], Цал-Цалка Ю.С. [25], Рогозян С.М. [22], Ярмолюк О.Ф. [27] та ін.

Враховуючи напрацювання зазначених вчених у сфері обліку майна підприємства, слід зазначити, що частина питань ідентифікованої проблематики потребує подальшого наукового дослідження та обґрунтування.

Формулювання цілей статті. Метою написання даної наукової праці є поглиблення теоретичних засад, а також обґрунтування організаційно-нормативних аспектів обліку майна підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Беручи до уваги факт, що об'єктом дослідження є майно, відповідно, для чіткої ідентифікації організаційно-нормативних аспектів обліку даних активів, необхідно акцентувати увагу на експлікації даної категорії.

В Цивільному кодексі України зазначено, що майном, як особливим об'єктом, є окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки [26].

Відповідно до положень Господарського кодексу України, майно - сукупність речей та інших цінностей (включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне визначення, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання та відображаються в їх балансі або враховуються в інших передбачених законом формах обліку майна цих суб'єктів. Залежно від економічної форми, якої набуває майно у процесі здійснення господарської діяльності, майнові цінності належать до

основних фондів, оборотних засобів, коштів, товарів. Основними фондами виробничого і невиробничого призначення є будинки, споруди, машини та устаткування, обладнання, інструмент, виробничий інвентар і приладдя, господарський інвентар та інше майно тривалого використання, що віднесено законодавством до основних фондів. Оборотними засобами є сировина, паливо, матеріали, малоцінні предмети та предмети, що швидко зношуються, інше майно виробничого і невиробничого призначення, що віднесено законодавством до оборотних засобів. Коштами у складі майна суб'єктів господарювання є гроші у національній та іноземній валюті, призначені для здійснення товарних відносин цих суб'єктів з іншими суб'єктами, а також фінансових відносин відповідно до законодавства. Товарами у складі майна суб'єктів господарювання визнаються вироблена продукція (товарні запаси), виконані роботи та послуги [1].

В Національному стандарті № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» ідентифіковано два види майна підприємства:

- нерухоме майно (нерухомість) - земельна ділянка без поліпшень або земельна ділянка з поліпшеннями, які з нею нерозривно пов'язані, будівлі, споруди, їх частини, а також інше майно, що згідно із законодавством належить до нерухомого майна;

- рухоме майно - матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди; до рухомого майна належить майно у матеріальній формі, яке не є нерухомістю [17].

Беззаперечним є факт, що основою будь-якої господарської діяльності є майно (власність), яке поділяється на рухоме та нерухоме [5].

З точки зору В.В. Сопко, будь-яке господарство (підприємство) на ринку представляється своєю двоїстістю як сума активів та пасивів за такою системою рівняння: *Актив (майно, ресурси) = Пасиви (власність, капітал)*, де, активи – це майно (ресурси) – щось, чому властива (для чого притаманна) вартість: яким володіє власник, підприємство (юридична) або

громадянин (фізична) особа. До активів належать контрольовані власником (підприємством або громадянином) матеріальні або нематеріальні ресурси, які набуто в результаті попередніх операцій (дій) і які повинні (можуть, мають) принести у майбутньому дохід чи іншу вигоду. Пасиви – це власність (капітал – власний або чужий); джерело утворення активів (майна) підприємства, яке воно має у своєму розпорядженні [24].

Майно підприємства виступає, з одного боку, у грошовій або речовій формі, а з іншого – у формі власного або чужого. Ця неоднозначність визначається структурою балансу підприємства. Якщо дивитися з боку пасиву, то можна виділити власне майно підприємства, тобто ті речі які власники суб'єктів господарювання створюють самі собі, і чуже, що утворюється за рахунок позик [25].

Аналіз підходів щодо інтерпретацій категорії «майно» дозволяє зазначити, що чітке виокремлення компонент на сьогодні відсутнє. В науковому соціумі існує підхід, що майно – це активи, інші вчені – не всі складові активів відносять до складу необоротної та оборотної компоненти майна.

Слушною є думка Скоробогатової В.В., що все, що знаходиться в активі, згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку не можна назвати майном, або тими ж матеріальними цінностями, оскільки грошові кошти, гудвіл, резерв сумнівних боргів до цієї категорії відносити не доцільно [23, с. 31].

В контексті наукового дослідження доцільно також зазначити, що, на нашу думку, до майна підприємства не доцільно також включати дебіторську заборгованість.

Так, дебіторська заборгованість - це сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату. В ф.1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» відображається дебіторська заборгованість орендаря за фінансовою

орендою, заборгованість, забезпечена вексями; надання позики; заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги; заборгованість за розрахунками (з бюджетом, за виданими авансами, з нарахованих доходів, із внутрішніх розрахунків); інша дебіторська заборгованість [2]. Образно кажучи, з практичної точки зору, дебіторська заборгованість – це зобов'язання покупців перед постачальниками, оскільки, наприклад, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги виникає у випадку, коли підприємство відвантажило продукцію (товари) покупцю, але покупець ще не розрахувався. Наведені аргументи дають підстави зробити висновок, що в процесі обґрунтування організаційно-нормативних аспектів обліку майна підприємства не доцільно акцент робити на дебіторській заборгованості.

Враховуючи результати попередніх наукових досліджень, а також матеріали зазначені вище, з метою аргументування організаційно-нормативних аспектів обліку майна підприємства акцентування уваги буде здійснено на деяких необоротних компонентах (основних засобах) та оборотних компонентах (запасах, необоротних активах, утримуваних для продажу, та групах вибуття) активів суб'єкта господарювання.

В контексті означуваного, потребують конкретизації основні завдання організації обліку майна підприємства, які полягають в наступному: забезпеченні своєчасного документального оформлення операцій, пов'язаних з надходженням, рухом, вибуттям майна; систематизації та накопичення інформації про необоротні та оборотні компоненти майна в регістрах аналітичного та синтетичного обліку; узагальненні інформації про необоротні та оборотні компоненти майна в фінансовій звітності; точному визначенні результатів ліквідації необоротних активів; повному відображенні в бухгалтерському обліку витрат на ремонт і модернізацію об'єктів необоротних активів; забезпеченні правильності, своєчасності нарахування амортизації на

об'єкти основних засобів; забезпеченні мобільності акумуляції інформації про майнові об'єкти підприємства, які не використовується (застаріли) та які можна реалізувати, списати; обґрунтуванні методів оцінки запасів при їх надходженні та вибутті; реалізації контрольних процедур щодо перевірки фактичної наявності майна підприємства з одночасною ідентифікацією в розрізі місць зберігання та ін.

Ефективність виконання ідентифікованих завдань значною мірою залежить від якісної облікової політики (внутрішнього нормативного документа), ключові положення якої обов'язково базуються на врахуванні нормативно-правових документів, які регламентують питання організації обліку майнових об'єктів підприємства, кадрового потенціалу бухгалтерії суб'єкта господарювання, програмного забезпечення, яке використовується для організації бухгалтерського обліку та ін.

Процес ведення обліку майна підприємства регламентується значною кількістю нормативно-правових документів різних ієрархічних рівнів, характеристику яких представлено в таблиці 1 [4; 11; 7-10; 12-21].

Таблиця 1

Характеристика нормативно-правових документів по обліку майна підприємства різних ієрархічних рівнів

Ієрархічний рівень	Нормативно-правовий документ	Характеристика
Міжнародний	Концептуальна основа фінансової звітності	Характеризує концепції, на яких ґрунтується складання і подання фінансових звітів зовнішнім користувачам, а також допомагає особам, які складають фінансові звіти, застосовувати МСФЗ і розглядати питання, які ще мають стати предметом МСФЗ.
	МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»	Визначає особливості бухгалтерського обліку активів, утримуваних для продажу, характеризує підхід щодо класифікації непоточних активів як утримуваних для продажу або утримуваних для розподілу власникам.
	МСБО 1 «Подання фінансової звітності»	Визначає основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб'єктів господарювання. Даний документ установлює загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо її змісту. Відповідно до вимог даного нормативного документа Звіт про фінансовий стан повинен обов'язково відображати інформацію про такі компоненти майна підприємства, як основні засоби, запаси та ін.

	МСБО 2 «Запаси»	Визначає підхід до обліку запасів, а саме: визначення суми собівартості, яка повинна визнаватися як актив та переноситися на майбутні періоди до моменту визнання відповідних доходів; рекомендації щодо визначення собівартості та подальшого визнання витрат, включаючи будь-яке часткове списання до чистої вартості реалізації; рекомендації щодо визначення собівартості запасів.
	МСБО 16 «Основні засоби»	Визначає обліковий підхід до основних засобів, щоб користувачі фінансової звітності могли розуміти інформацію про інвестиції суб'єкта господарювання в його основні засоби та зміни в таких інвестиціях, а також конкретизовані основні підходи щодо визнання активів, визначення балансової вартості основних засобів та амортизаційних відрахувань, а також збитків від зменшення корисності, які слід визнавати у зв'язку з ними.
Державний	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	Наводить інтерпретацію термінів в системі бухгалтерського обліку (в т.ч. активів), визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.
	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Інтерпретує термін «активи», характеризує склад та елементи фінансової звітності в яких відображається інформація про майно підприємства.
	НП(С)БО 7 «Основні засоби»	Інтерпретує терміни, пов'язані з сутністю основних засобів. Характеризує методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, інші необоротні матеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності.
	НП(С)БО 9 «Запаси»	Інтерпретує термін «запаси», визначає особливості визнання, первісної оцінки запасів, оцінки вибуття запасів, оцінки запасів на дату балансу, розкриття інформації про запаси в Примітках до фінансової звітності.
	НП(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»	Визначає особливості визнання, оцінки необоротних активів та групи вибуття, утримуваних для продажу, визнання та оцінку припиненої діяльності, а також розкриття інформації про необоротні активи та групу вибуття, утримувані для продажу, а також припинену діяльність у примітках до фінансової звітності.
	НП(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість»	Визначає сутність терміну «інвестиційна нерухомість», особливості визнання та оцінки інвестиційної нерухомості, а також характеризує процес переведення нерухомості до інвестиційної нерухомості або виведення її зі складу інвестиційної нерухомості, вибуття інвестиційної нерухомості та підходи щодо розкриття інформації про інвестиційну нерухомість у Примітках до річної фінансової звітності.
	Національний стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»	Визначає особливості проведення оцінки певних видів майна; базу оцінки та порядок визначення вартості; методичні підходи до оцінки майна та їх основні засади; загальні вимоги до проведення незалежної оцінки майна; загальні вимоги до складання звіту про оцінку та підготовки висновку про вартість майна; загальні вимоги до рецензування звіту про оцінку майна.
	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку	Визначає порядок документування господарських операцій у документах первинного обліку та облікових регістрах, особливості виправлення помилок у первинних документах та облікових регістрах, організацію документообігу та зберігання документів.
	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку методом подвійного запису для узагальнення інформації про наявність та рух активів, які формують майно підприємства та ін.

	операцій підприємств і організацій	
Локальний	Облікова політика підприємства	Узагальнює сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності.

Зазначені нормативні документи врегульовують питання організації бухгалтерського обліку. Враховуючи факт, що облікова політика підприємства - ключовий крок в організації бухгалтерського обліку на підприємстві, інструмент впливу на окремі параметри обліку, оптимізації об'єктів обліку та, за потреби, відстоювання інтересів підприємства в суді, відповідно, актуалізується питання більш детального розгляду даного елемента системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку. Облікова політика набуває виняткового значення в сучасних прозорих умовах ведення бізнесу, оскільки не тільки визначає організацію й методологію бухгалтерського обліку, затверджує заходи щодо оптимізації господарської діяльності, а й дає змогу користувачам інформації визначити порядок і способи одержання звітних даних, проаналізувати дані звітності в динаміці, вчасно одержувати дані про істотні зміни в діяльності підприємства [20].

На рисунку 1 наведено фактори впливу на зміст облікової політики та її ключові питання в частині обліку майна підприємства.

Отже, облікова політика є важливим нормативним документом локального рівня, оскільки чітко ідентифікує правила ведення бухгалтерського обліку майна підприємства.

Рис. 1. Фактори впливу на зміст облікової політики та її ключові питання в частині обліку майна підприємства [6; 20; 22; 27]

У рамках досліджуваної проблематики вважаємо за доцільне розглянути документальне забезпечення майна підприємства. Враховуючи факт, що на сьогодні процес цифровізації здійснив домінуючий вплив на суспільство, система бухгалтерського обліку також адаптується до даного процесу. Наявна практика організації бухгалтерського обліку свідчить, що активною є тенденція зростання ролі автоматизованих інформаційних систем в діяльності підприємства. У контексті наукового дослідження вагомості набуває схематична візуалізація процесу бухгалтерського обліку основних необоротних та оборотних компонент майна підприємства з акцентуванням уваги на автоматизованій формі обліку за допомогою програмного продукту BAS (рисунок 2).

Відповідно до даних рисунку 2, доцільно зазначити, що система бухгалтерського обліку, незалежно від техніки ведення, забезпечує своєчасну, достовірну фіксацію фактів щодо майна підприємства. Так, даний програмний продукт дозволяє організувати ведення бухгалтерського обліку необоротної та оборотної компоненти майна суб'єкта господарювання за наступними напрямками: придбання (надходження), списання, модернізація, введення в експлуатацію, ремонт, нарахування амортизації, розподіл суми амортизації за рахунками та об'єктами аналітичного обліку, пооб'єктний та кількісний облік малоцінних активів, відображення додаткових витрат на придбання, оформлення пересортиці, списання нестач (втрат від псування цінностей) та ін. Цифровізація, як фактор модернізації системи бухгалтерського обліку, оптимізує процес документообігу, забезпечує реалістичне відображення інформації про необоротні та оборотні компоненти майна підприємства в регламентованій звітності, а також створює фундаментальний базис для успішної імплементації контрольних процедур.

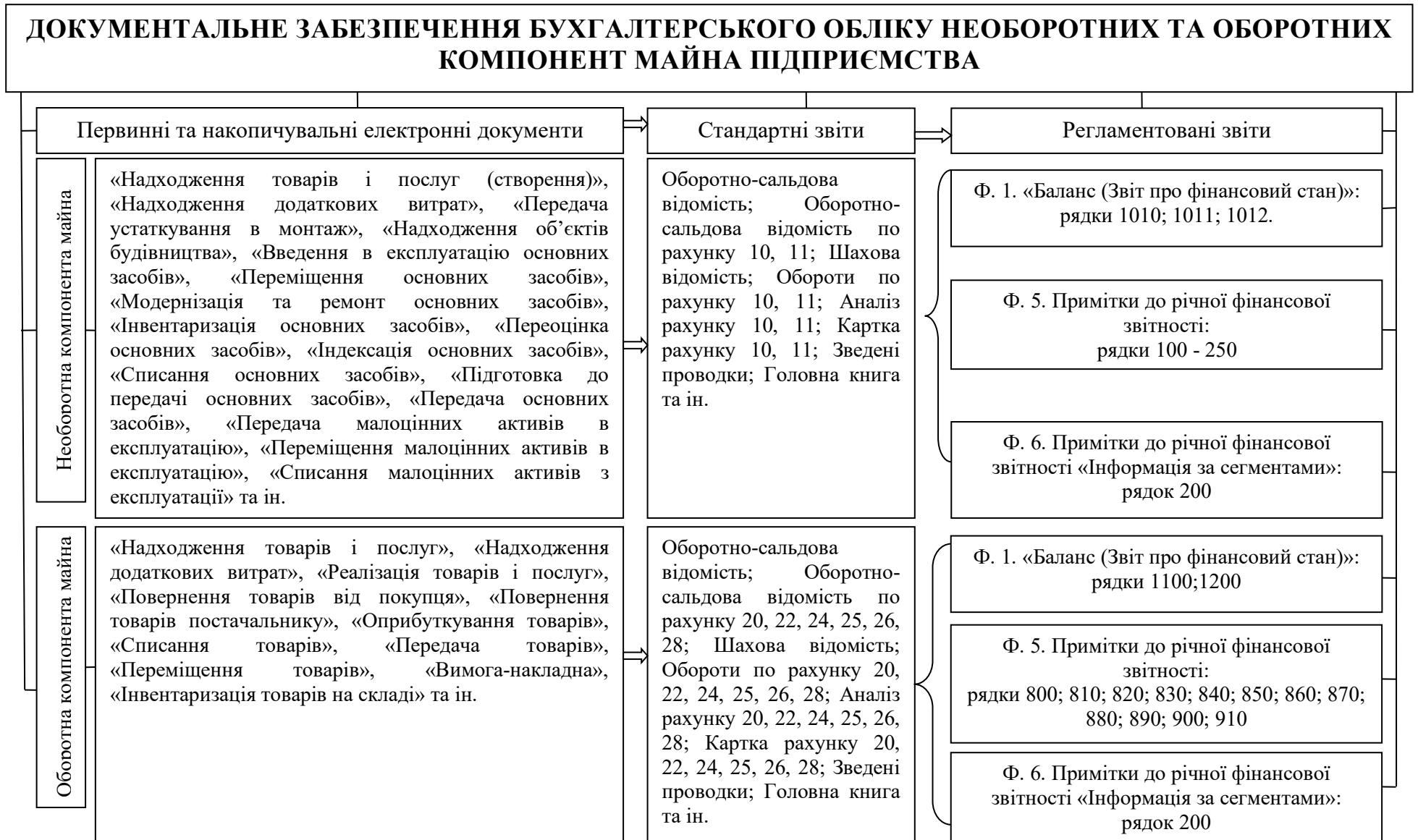

Рис. 2. Документальне забезпечення бухгалтерського обліку необоротних та оборотних компонент майна підприємства

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Проведені дослідження дають підстави зробити висновок, що в науковому соціумі значна увага приділяється питанню обліку майна підприємства. Проте, трансформаційні процеси, цифровізація, децентралізація здійснюють вагомий вплив як на організацію бухгалтерського обліку в цілому, так і на організацію обліку майна, як домінуючої компоненти активів підприємства. Відповідно, досліджувана тематика не має часового діапазону актуальності і є актуальною для подальшого наукового вивчення.

Література

1. Господарський кодекс України. URL: <https://cutt.ly/yRVcsPj>
2. Граковський Ю. Дебіторська заборгованість: особливості обліку. *Вісник «Офіційно про податки»*. 2016. № 20 (878). URL: <https://cutt.ly/XRVcH4I>
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.2019 р. URL: <https://cutt.ly/zRVcLAX>
4. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: <https://cutt.ly/zRVcCIm>
5. Купалова І. Податок на майно. *Вісник «Офіційно про податки»*. 2017. № 23 (927). URL: <https://cutt.ly/uRVcNEO>
6. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : наказ Міністерства фінансів України 27.06.2013 р. № 635. URL: <https://cutt.ly/nRVc3gp>
7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності». URL: <https://cutt.ly/TRVc5vg>

8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». URL: <https://cutt.ly/nRVvq9W>
9. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: <https://cutt.ly/oRVvpuZ>
10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 40 «Інвестиційна нерухомість». URL: <https://cutt.ly/MRVvdoX>
11. Міжнародний стандарт фінансової звітності 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність». URL: <https://cutt.ly/oRVvgoU>
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України № 73 07.02.2013. URL: <https://cutt.ly/5RVvkdP>
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : наказ Міністерства фінансів України № 92 від 27.04.2000 р. URL: <https://cutt.ly/HRVvm3G>
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : наказ Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.1999 р. URL: <https://cutt.ly/cRVvEie>
15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» : наказ Міністерства фінансів України № 617 від 07.11.2003 р. URL: <https://cutt.ly/rRVvIwx>
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість» : наказ Міністерства фінансів України № 779 від 02.07.2007 р. URL: <https://cutt.ly/bRVvPHy>
17. Національний стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2003 р. № 1440. URL: <https://cutt.ly/KRVvSCG>

18. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : затверджено наказом Міністерства фінансів України № 88 від 24.05.1995 р. URL: <https://cutt.ly/iRVvHQ9>
19. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : затверджено наказом Міністерства фінансів України № 879 від 02.09.2014 р. URL: <https://cutt.ly/BRVvKOb>
20. Проскура К. Облікова політика підприємства. Вісник «Офіційно про податки». 2017. № 48 (954). URL: <https://cutt.ly/FRVvZMQ>
21. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://cutt.ly/5RVvVIM>
22. Рогозян С.М., Алтухов В.А. Підвищення ефективності процесу формування облікової політики основних засобів підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. № 3. URL: <https://cutt.ly/ORVvN0V>
23. Скоробогатова В.В. Бухгалтерський облік та контроль монетарних активів: проблеми теорії та методології: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2012. 520 с.
24. Сопко В.В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів) : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2006. 312 с.
25. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 566 с.
26. Цивільний кодекс України. URL: <https://cutt.ly/PRVv0Y9>
27. Ярмолюк О.Ф., Киян А.В. Особливості облікової політики щодо ресурсного потенціалу підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 11. С. 916-922.

References

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2021), "Economic Code of Ukraine", available at: <https://cutt.ly/yRVcsPj> (Accessed 29 october 2021).

2. Hrakovskyi, Yu. (2016), "Accounts receivable: features of accounting", *Visnyk "Ofitsiino pro podatky"*, vol. 20 (878), available at: <https://cutt.ly/XRVcH4I>.
3. Ministry of Finance of Ukraine (2019), "Order of the Ministry of Finance of Ukraine "On approval Instruction on application of the Chart of accounts of accounting of assets, the capital, obligations and economic operations of the enterprises and the organizations"", available at: <https://cutt.ly/zRVcLAX> (Accessed 29 october 2021).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2020), "Conceptual basis of financial reporting", available at: <https://cutt.ly/zRVcCIm> (Accessed 29 october 2021).
5. Kupalova, I. (2017), "Property tax". *Visnyk "Ofitsiino pro podatky"*, vol. 23 (927), available at: <https://cutt.ly/uRVcNEO>.
6. Ministry of Finance of Ukraine (2013), "Order of the Ministry of Finance of Ukraine "On approval Methodical recommendations concerning the accounting policy of the enterprise"", available at: <https://cutt.ly/nRVc3gp> (Accessed 29 october 2021).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), "International Accounting Standard 1 "Presentation of Financial Statements"", available at: <https://cutt.ly/TRVc5vg> (Accessed 29 october 2021).
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), "International Accounting Standard 2 "Inventories"", available at: <https://cutt.ly/nRVvq9W> (Accessed 29 october 2021).
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), "International Accounting Standard 16 "Fixed assets"", available at: <https://cutt.ly/oRVvpuZ> (Accessed 29 october 2021).
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), "International Accounting Standard 40 "Investment Property"", available at: <https://cutt.ly/MRVvdoX> (Accessed 29 october 2021).

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), "International Financial Reporting Standard 5 "Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations"", available at: <https://cutt.ly/oRVvgoU> (Accessed 29 October 2021).
12. The Ministry of Finance of Ukraine (2013) "Order of the Ministry of Finance of Ukraine "On the Approval National regulation (standard) of accounting 1 General requirements for financial reporting"", available at: <https://cutt.ly/5RVvkdP> (Accessed 29 October 2021).
13. The Ministry of Finance of Ukraine (2000) "Order of the Ministry of Finance of Ukraine "On the Approval National regulation (standard) of accounting On the Approval National accounting regulation (standard) 7 Fixed assets"", available at : <https://cutt.ly/HRVvm3G> (Accessed 29 October 2021).
14. The Ministry of Finance of Ukraine (1999) "Order of the Ministry of Finance of Ukraine "On the Approval National regulation (standard) of accounting 9 Stocks"", available at: <https://cutt.ly/cRVvEIe> (Accessed 29 October 2021).
15. The Ministry of Finance of Ukraine (2003), "Order of the Ministry of Finance of Ukraine "On the Approval National regulation (standard) of accounting 27 Non-current assets held for sale and discontinued operations"", available at: <https://cutt.ly/rRVvIwx> (Accessed 29 October 2021).
16. The Ministry of Finance of Ukraine (2007), "Order of the Ministry of Finance of Ukraine "On the Approval National regulation (standard) of accounting 32 Investment property"", available at: <https://cutt.ly/bRVvPHy> (Accessed 29 October 2021).
17. Cabinet of Ministers of Ukraine (2003), "Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the National Standard № 1 "General

- principles of property valuation and property rights””, available at: <https://cutt.ly/KRVvSCG> (Accessed 29 october 2021).
18. Ministry of Finance of Ukraine (1995), “Order of the Ministry of Finance of Ukraine “Provision on documentary accounting records””, available at: <https://cutt.ly/iRVvHQ9> (Accessed 29 october 2021).
19. Ministry of Finance of Ukraine (2014), “Order of the Ministry of Finance of Ukraine “Regulations on the inventory of assets and liabilities””, available at: <https://cutt.ly/BRVvKOb> (Accessed 29 october 2021).
20. Proskura, K. (2017), “Accounting policy of the enterprise”, *Visnyk “Ofitsiino pro podatky”*, vol. 48 (954), available at: <https://cutt.ly/FRVvZMQ>.
21. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”, available at: <https://cutt.ly/5RVvVIM> (Accessed 29 october 2021).
22. Rogozyan, S.M. and Altukhov, V.A. (2019), “The efficiency enhancing of the accounting policy formation of the main activities in the enterprise”, *Efektivna ekonomika*, vol. 3, available at: <https://cutt.ly/ORVvN0V>.
23. Skorobohatova, V.V. (2012), *Bukhhalterskyi oblik ta kontrol monetarnykh aktyviv: problemy teorii ta metodolohii* [Accounting and control of monetary assets: problems of theory and methodology], ZhDTU, Zhytomyr, Ukraine.
24. Sopko, V.V. (2006), *Bukhhalterskyi oblik kapitalu pidpriemstva (vlasnosti, pasyviv)* [Accounting of the capital of the enterprise (property, liabilities)], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.
25. Tsal-Tsalko, Yu.S. (2008), *Finansovyi analiz* [Financial analysis], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine.
26. The Verkhovna Rada of Ukraine (2021), “The Civil Code of Ukraine”, available at: <https://cutt.ly/PRVv0Y9> (Accessed 29 october 2021).

27. Yarmoliuk, O.F. and Kyian, A.V. (2016), "Peculiarities of accounting policy of the enterprise resource potential", *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, vol.11, pp. 916-922.